

המוקד להגנת הפרט

مركز الدفاع عن الفرد

רחוב אבו עוביידה 4
ירושלים 97200
טל. 02.6283555
פקס. 02.6276317

شارع أبو عبيده ٤
القدس ٩٧٢٠٠
هاتف. ٠٢. ٦٢٨٣٥٥٥
فاكس. ٠٢. ٦٢٧٦٣١٧

mail@hamoked.org.il
www.hamoked.org.il

עתירה לבג"ץ נגד נוהל חדש של משרד הביטחון:

נוהל כניסה ושהייה של זרים בגדה המערבית יפגע קשות בחברה הפלסטינית וישבש את חיי המשפחה עבור עשרות אלפי משפחות

ב-23.6.22 הוגשה עתירה לבג"ץ בשמם של המוקד להגנת הפרט ו-19 עותרים פרטניים שעומדים להיפגע מנוהל חדש של משרד הביטחון: "נוהל כניסה ושהייה של זרים לאזור יהודה ושומרון". העותרים הם משפחות פלסטיניות שלא יוכלו לחיות ביחד, איש עסקים שלא יוכל לפתח את החברה שלו בתחום התרופות, ורופא קנדי שלא יוכל להמשיך בפרויקט להכשרת רופאים פלסטינים. העתירה הוגשה על ידי עו"ד יותם בן הלל ועו"ד ליאורה בכור.

העתירה דורשת לשנות מן היסוד את הנוהל, האמור להיכנס לתוקף ב-4.7.22, ולהקפיא את כניסתו לתוקף עד שהפגמים הרבים שמתוארים בעתירה יתוקנו.

הנוהל החדש מחמיר ומכביד ללא כל הצדקה על כניסתם של בעלי דרכונים זרים לשטחים הכבושים, על הארכת תוקף אשרותיהם והסדרת מעמד הקבע שלהם שם, ועתיד לפגוע באלפי משפחות בהן אחד מבני הזוג הינו אזרח זר, לפגוע בעבודתם הסדירה של מוסדות אקדמיים ובתי ספר, ולמנוע מרבים מבעלי הדרכונים הזרים מלעבוד או להתנדב באופן סדיר בשטחים, תוך פגיעה בכלכלה הפלסטינית.

הנוהל קובע, בין היתר, מגבלות קיצוניות על משך האשרה, ומונע במקרים רבים מתן אשרות כניסה רב פעמיות, דבר אשר יחייב יציאה מהשטחים לצורך הגשת בקשה חדשה. הוראות אלו יביאו לפגיעה קשה בראש ובראשונה בבני זוג של תושבי השטחים המתגוררים שם עמם. על פי הנוהל החדש, אשרות לבני זוג יינתנו לתקופה של שלושה חודשים בלבד, וניתן יהיה להאריך רק במקרים מיוחדים וגם אז רק בשלושה חודשים נוספים – וזאת לעומת האפשרות הקיימת כיום מתוקף הנוהל העומד לפוג, לפיה ניתן להאריך את תוקף האשרה בשנתיים. הנוהל מונע מבני הזוג לקיים רצף מגורים משותף, שכן נקבעה "תקופת צינון" ממושכת של שישה חודשים בטרם ייתר לבן הזוג הזר להגיש בקשת כניסה חדשה לאחר יציאה מהשטחים. זאת ועוד. במסגרת הנוהל, ישראל אף נוטלת לעצמה סמכויות לא לה בנוגע לאישור בקשות למתן מעמד לבני זוג זרים בשטחים, ובלשון הנוהל "לא תאושר בקשה להסדרה, אם זו אינה עולה בקנה אחד עם הנחיות הדרג המדיני...". בנוסף, על פניו, מלשון הנוהל, נראה כי קרובי משפחה אחרים של תושבי השטחים, בהם אחים, סבים ונכדים, כלל לא יוכלו לקבל אשרת ביקור, וכך גם אנשים שיש להם חברים או מכרים בשטחים, וכן מורים בבתי ספר, עיתונאים זרים המועסקים בכלי תקשורת פלסטיניים, ועוד.

הוראות הנוהל עתידות לפגוע באופן קשה בחופש האקדמי של האוניברסיטאות בשטחים, וביכולתן לקבוע מי יעבוד אצלן כמרצה. בין היתר, הנוהל מחייב כי מרצים יהיו בעלי תואר שני לכל הפחות, ואוסר עליהם ללמד שני קורסים סמסטריאליים באותה שנה. בנוסף, הנוהל קובע כי יתאפשר מתן אשרה מיוחדת בת 27 חודשים בקטגוריה של מרצה או חוקר מצטיין רק אם יוכח למתפ"ש כי לאותו אדם תהיה "תרומה משמעותית להשכלה האקדמית, לכלכלת האזור או לקדום שיתוף פעולה ושלוש איזורי", ולאחר מכן תוגבל שהותו של אותו מרצה בשטחים לחמש שנים לכל היותר. לא זו אף זו. על פניו נראה כי מרצים וחוקרים שלא נקבע לגביהם כי הם מצטיינים, כלל לא יוכלו לעבוד בשטחים, וכך גם מורים במוסדות חינוך שאינם ל"השכלה גבוהה". הגבלות קשות יחולו לגבי סטודנטים מחו"ל: תוטל מכסה למתן עד 150 אשרות מדי שנה לסטודנטים.

הנוהל מחריג את אזרחי ירדן, מצרים, מרוקו, בחריין ודרום סודאן, שלא יוכלו כלל לעבוד, להתנדב, ללמוד או ללמד בגדה המערבית, וגם לא לבקר בני משפחה למעט "במקרים הומניטאריים וחרגים". החרגה מפלה ודרכונית זו חלה גם על אזרחי מדינות אחרות שיש להם אזרחות כפולה. ארה"ב כבר הביעה דאגה על אפליה זו בין אזרחים אמריקאים, לפיה אמריקאי שמחזיק גם בדרכון ירדני לא יוכל לקבל אשרת כניסה לגדה המערבית.